

STOWARZYSZENIE INSTYTUT ŚLĄSKI
PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY
– INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLE

Danuta Berlińska

**Mniejszość niemiecka
na Śląsku Opolskim
w poszukiwaniu tożsamości**

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Haus der Deutsch-Polnischen
Zusammenarbeit
PL - 45-068 Opole, ul. 1-go Maja 13/2

OPOLE 1999

Spis treści

* * *	9
WSTĘP	12
ROZDZIAŁ I	
Wokół teoretycznego i metodologicznego paradygmatu narodu i grupy etnicznej	23
Tożsamość jako kategoria analizy grup etnicznych i narodów	23
Grupa etniczna, naród, nacjonalizm	38
Problematyka badań socjologicznych na Śląsku Opolskim po II wojnie światowej	49
ROZDZIAŁ II	
Od ludu do grupy etnicznej i identyfikacji narodowych	63
Uwarunkowania polityczne odrębności etnicznej Ślązaków	63
Rola symboli w procesie identyfikacji z Niemcami	88
Włączanie Ślązaków do narodu niemieckiego w okresie międzywojennym	95
ROZDZIAŁ III	
Proces adaptacji Ślązaków w społeczeństwie polskim	107
Polityka państwa polskiego wobec Ślązaków po II wojnie światowej	107
Skutki wojny a stosunki międzygrupowe na Śląsku Opolskim	136
Wysiedlenie i nowe życie – dominanta relacji skrzywdzonego pokolenia	155
Średnie pokolenie – pierwsze zbliżenie	167
Pokolenie trzecie – pokolenie bez historii	176
ROZDZIAŁ IV	
Powstanie ruchu mniejszości niemieckiej i uczestnictwo w życiu publicznym	188
Społeczne i polityczne uwarunkowania powstania ruchu mniejszości niemieckiej	188
Status prawny	203
Wspólnota Niemców ponad granicami	208
Uczestnictwo w życiu publicznym	214
Konflikty i kwestie sporne	244
Ocena realizacji praw mniejszości niemieckiej	252

ROZDZIAŁ V

Tożsamość Ślązaków w świetle badań socjologicznych – ciągłość i zmiana	257
--	-----

Ideologia narodowa ruchu mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim i jej rola w konstruowaniu tożsamości	257
--	-----

Pomniki wojenne jako symbole przynależności Ślązaków do niemieckiej wspólnoty narodowej	276
--	-----

Identyfikacje narodowe a tożsamość etniczna Ślązaków	296
--	-----

ZAKOŃCZENIE	337
-------------	-----

BIBLIOGRAFIA	340
--------------	-----

ANEKS	355
-------	-----